

HANKINNAN KOHTEEN KUVAUS, liite 5

Laihian kunnan työterveyspalveluiden hankinta

1. Hankinnan kohde

Hankinnan kohteena on Laihian kunnan järjestämisvastuulla olevien työterveyshuoltopalveluiden hankkiminen. Hankittaviin palveluihin sisältyvät työterveyshuoltopalvelut kokonaisuudessaan sekä yleislääkäritasoiset sairaanhoidon palvelut. Palvelutuottaja vastaa kaikista palvelutoiminnasta aiheutuvista kustannuksista ja laskuttaa tarjouksessa ilmoittamallaan hinnoilla sopimusosapuolityönantajaa (työnantajia) tuottamistaan palveluista.

Hankittaviin palveluihin sisältyy kunnan oman henkilöstön työterveyshuolto. Laihian kunnan henkilöstömäärä on vuonna 2022 noin 283 työntekijää ja työterveyshuollon asiakasmäärä n. 500 henkilöä.

Kilpailutuksessa sovitut ehdot koskevat niitä hankintayksikön alueella toimivia yrityksiä ja työterveyshuollon piiriin kuuluvia itsenäisiä elinkeinonharjoittajia, jotka haluavat käyttää tässä hankinnassa valitun palvelutuottajan palveluita. Jokainen tekee oman sopimuksen palvelutuottajan kanssa.

Työterveyshuollon palvelutuottajaksi valitun tulee tarjota palvelusopimuksessa sovitut palvelut enintään tarjouksessa esitetyillä hinnoilla kaikille kunnan järjestämisvelvollisuuden piirissä oleville ja hankinnan voittaneen palvelutuottajan kanssa sopimuksen tehneille työterveyshuoltopalveluita tarvitseville sopimusosapuolille.

Tarjottavan palvelun tulee tuottaa tuloksellisten ja kustannustehokkaiden toimintatapojen avulla henkilöstön työkyvyn ylläpitoa ja edistämistä, sairauspoissaolojen vähentämiseen ja työkyvyttömyyden ennaltaehkäisyä ja poissaoloihin vaikuttavia toimenpiteitä ja palveluita. Toiminnassa tulee olla tarjolla sähköisiä välineitä ja kanavia palveluiden käyttämiseen ja tietojen analysointiin ja hyödyntämiseen.

2. Hankittavan palvelun kokonaisuus

2.1 Ennaltaehkäisevä työterveyshuolto

Työterveyshuollon palvelut ovat hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisia asiakkaiden terveyden ja työkyvyn edistämiseksi ja ylläpitämiseksi työn, työolosuhteiden ja työyhteisöjen toimivuuden parantamiseksi niin, että asiakkaat (henkilöstö, esimiehet, johto) saavat palvelut asiantuntevasti ja joustavasti. Työterveyshuolto toimii vuorovaikutteisena ja muutoksia ennakoivana johdon ja esimiesten kumppanina ja työkyvyn ammatillisena asiantuntijana.

2.1.1 Palveluntuottajan vastuut

Palveluntuottajan vastuulle kuuluu

- järjestää työterveyshuollon asiantuntijoiden palvelukokonaisuus toimintasuunnitelmassa sovitussa laajuudessa Kelan korvausohjeiden mukaisesti
- edistää työntekijöiden työ- ja toimintakykyä sekä työhyvinvointia työterveyshuollon keinoin
- kehittää varhaisen tuen mallia, työkyky- ja ikäjohtamista, sairauspoissaolojen sekä eläkekustannusten hallintaan ja varhaiskuntoutukseen tukevaa toimintaa sekä kuntoutukseen ohjausta yhdessä työnantajan kanssa

- toimia lääketieteellisenä asiantuntijana työkyky- ja eläkeasioissa
- laatia yhteistyössä työterveyshuollon toimintasuunnitelma (myös Kela dokumentti) ja osallistua suunnitelman vuosittaiseen päivittämiseen. Toimintasuunnitelmaan tulee sisältyä kustannusarvio.
- laatia toimintakertomus (kuntaa ja Kelaä varten) vuosittain 31.1. mennessä
- osallistua yhteiseen ohjausryhmätyöskentelyyn

2.1.2 Palvelun osa-alueet

Työpaikkaselvitykset

Työpaikkaselvitykset toteutetaan yhdessä tehtyjen toimintasuunnitelmien ja hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti huomioiden työpaikoilla toteutettu työolojen nykytilan arviointi ja kehittäminen (riskinarviointi). Saatujen selvitysten tietoja hyödynnetään toiminnan suunnittelussa.

Terveystarkastukset

Työhöntulotarkastus tehdään tilaajayritysten työntekijöille niiden määrittämällä tavalla. Terveystarkastukset toteutetaan lain ja asetusten sekä mahdollisten toimialan muiden tarpeiden mukaisesti. Terveystarkastusten tarkempi sisältö määritellään toimintasuunnitelmissa. Tehdyistä terveystarkastuksista laaditaan vuosittain kooste, jossa todetaan tarkastusten määrä sekä keskeiset työn tekemiseen liittyvät havainnot.

Työkykyä ylläpitävä ja hyvinvointia edistävä toiminta

Työkykyä ylläpitävän ja työhyvinvointia edistävän toiminnan tavoitteena on edistää henkilöstön työhyvinvointia ja työkykyä, vähentää sairauspoissaolo-, tapaturma- ja työkyvyttömyyskustannuksia sekä parantaa työyhteisön toimivuutta. Esimiehillä on keskeinen rooli henkilöstön työhyvinvoinnin edistämässä sekä työhyvinvointijohtamisessa ja työterveyspalvelut täydentävät osaltaan esimiesjohtamista yhdessä sovitun mukaisesti. Ensisijainen vastuu henkilöstön sairauspoissaolojen seurannasta ja puheeksi ottamisesta on esimiehellä varhaisen tuen mallin mukaisesti.

Työterveyshuolto osallistuu päihdeongelmaisten seurantaan ja hoitoonohjausprosessiin yhdessä sovitun mallin mukaisesti. Työterveyshuolto toteuttaa mahdolliset päihdeohjelman huumetestaukset rekrytoinnin ja/tai palvelusuhteen aikana sopimusten mukaisesti. Henkilöstön työkyvyn ja sairauspoissaolojen hallinta toteutetaan työnantajan ja työterveyshuollon yhteistyönä.

Kuntoutukseen ohjaus

Työterveyshuolto ohjaa työntekijän tarvittaessa yksilökuntoutukseen ja ottaa kantaa jäljellä olevaan työkykyyn, työmuutostarpeeseen sekä terveysperusteiseen tehtäväänvaihtoon. Kuntoutuksia suunnitellaan yhteistyössä tilaajayritysten kanssa.

Työterveyshuollon ryhmäohjaus

Työterveyshuollon järjestämästä ryhmätoiminnasta sovitaan erillisenä toimeksiantona yhdessä tilaajayrityksen kanssa työterveyshuollon tai tilaajayrityksen aloitteesta ja työterveyshuollossa ilmaantuvien varhaiskuntoutustarpeiden mukaisesti (esim. selkä- tai painonhallintaryhmät). Trauma- ja kriisitilanteiden psykologinen jälkihoito tulee olla saatavilla työterveyshuollosta.

Tietojen anto ja ohjaus

Työterveyshuolto osallistuu oman ammattitaitonsa mukaan työolojen nykytilan arviointiin ja kehittämiseen yhteistyössä esimiesten ja työsuojelun kanssa. Työterveyshuoltolain 2001/1383 12 §:n 1 momentin 4 kohdan ja hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaan työterveyshuoltoon kuuluu tietojen antaminen, neuvonta ja ohjaus työn terveellisyyttä, turvallisuutta sekä työntekijöiden terveyttä koskeissa asioissa mukaan lukien työntekijän perustellusta syyistä työkuormituksestaan pyytämä selvitys.

Työn kuormittavuuden arviointi

Työnkuormituksen arviointi on osa kaikkea työterveyshuollon toimintaa: työpaikkaselvityksiä, terveystarkastuksia, työkykyä ylläpitävää toimintaa, tietojen antamista ja ohjausta sekä työyhteisötyötä. Yksittäisellä työntekijällä on myös mahdollisuus perustellusta syyistä pyytää työkuormituksestaan erillinen selvitys.

Tapaturmien torjunta ja ensiapuvalmiuden ylläpito

Työterveyshuolto osallistuu tapaturmien torjunnan ja ensiavun suunnitteluun työpaikoilla yhdessä sovitun mukaisesti.

2.2 Työterveyshuoltoa tukevat sairaanhoitopalvelut

Hankittavaan palveluun sisältyvät työterveyshuoltopainotteiset ja yleislääkäritasoiset sairaanhoitopalvelut seuraavasti:

Palveluiden painopiste on ennaltaehkäiseivissä palveluissa täydennettynä työterveyshuoltopainotteisella yleislääkäritasoisella sairaanhoidolla. Sairaanhoidossa tulee soveltaa työterveyshuollon hyvää sairaanhoitokäytäntöä sekä Duodecimin Käypä hoito -suosituksia.

Kyseessä ovat kokonaisvaltaiset työterveyshuoltopalvelut, jotka osaltaan edistävät henkilöstön työkykyä. Tutkimusten laajuus sovitaan toimintasuunnitelman teon ja päivitysten yhteydessä.

Työfysioterapeutin ja työpsykologin neuvontatyyppinen yksilötyö työkykyä ylläpitävänä toteutetaan 1–5 kertaa, samoin työyhteisötyö ilmaantuvan kriisitilanteen laajuuden mukaisesti. Kuvantamispalvelut toteutetaan toimintasuunnitelman mukaisesti.

2.3 Palveluiden saatavuus

Työterveyshuollon ammattihenkilöstön ja asiantuntijoiden palveluita tulee tarjota kysyntää vastavasti ja toimintaa tulee kehittää työyhteisöjen hyvinvointia ja työntekijöiden jaksamista edistävasti. Palveluntuottajalta edellytetään riittävää erityisosaamista ja kokemusta työyhteisöjen hyvinvoinnin kehittämisestä. Palvelut on järjestettävä tilaajan tarpeen mukaan yhden (1) viikon kuluttua tarpeen ilmetessä.

Päivystyksellistä sairaanhoitajan ja lääkärin toteuttamaa sairaanhoitoa tulee olla saatavilla arkipäivisin kysynnän mukaan. Kiireellisissä tapauksissa hoitajan vastaanotolle pääsyn tulee olla mahdollista samana päivänä ja hoidon tarpeen arvioinnin perusteella lääkärin vastaanotolle tai etävastaanotolla 1–2 vuorokauden sisällä. Kiireettömissä sairaustapauksissa edellytetään työterveyshoitajan ja lääkärin vastaanotolle pääsyä yhden (1) viikon sisällä yhdessä sovitun mukaisesti.

2.4 Palvelun laatu

Palveluntuottaja vastaa siitä, että tarjottavat palvelut ovat laadultaan ajantasaisia, tasalaatuisia, kilpailukykyisiä ja hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisia. Palvelut tulee tuottaa huolellisesti ja sellaisella ammattitaidolla, mitä voidaan kohtuudella olettaa ammattitaitoiselta työterveyspalveluiden tuottajalta.

Tarjottavan palvelun tulee tuottaa tuloksellisten ja kustannustehokkaiden työskentelytapojen avulla henkilöstön hyvinvointia, työkyvyn ylläpitoa, työkyvyttömyyden ennaltaehkäisyä ja sairauspoissaolosten vähentämistä tukevia ja niihin vaikuttavia toimenpiteitä ja laadukkaita palveluja. Toiminnan tulee tarjota sähköisiä välineitä ja mahdollisuuksia palvelujen käyttämiseen ja tietojen analysointiin.

Palveluntuottajan on varmistettava varahenkilöstöjärjestelmän avulla palvelun tasalaatuisuus ja tavoitettavuus. Mikäli joku nimetyistä henkilöistä ei palveluntuottajasta riippumattomista syistä ole käytettävissä palvelun toimittamiseen sopimuksen mukaisesti, on palveluntuottaja velvollinen osoittamaan hänen tilalleen toisen henkilön, jolla on vastaava pätevyys ja ammattitaito. Palveluntuottajalla ei ole oikeutta vaihtaa nimettyjä henkilöitä kesken sopimuskauden ilman tilaajan suostumusta. Jos tilaaja ei ole tyytyväinen palveluntuottajan palvelun toimittamisessa käyttämään henkilöön, palveluntuottaja sitoutuu tilaajan vaatimuksesta vaihtamaan viivytyksettä ja veloituksetta henkilön, jolta puuttuu riittävä ammattitaito tai joka muutoin ei tilaajan perustellun näkemyksen mukaan ole sopiva tehtävään. Palvelut tulee tuottaa hyvällä suomen kielellä.

2.4.1 Laadun kuvaukset

A. Tarjoajan on esitettävä kuvaus seuraavista ennakoivaan toimintaan liittyvistä asioista:

- terveystarkastusten sisältö, tiedonkeruu ja palaute sekä hyödynnettävyys työskentelyolojen ja työyhteisön kehittämisessä
- työpaikkaselvitysten laadintaprosessi, muoto, sisältö, hyödynnettävyys ja johtopäätösten kuvaus
- työmenetelmät työyhteisöjen tukemisessa liittyen muutos- ja ongelmatilanteisiin
- työkyvyttömyyttä ehkäisevien toimintojen vaikuttavuusarvioinnin menetelmät

Kuvauksissa on selvitettävä ennakoivan toiminnan keinojen hyödynnettävyys, toteuttamiskelpoisuus kehittämistoiminnassa sekä käytettävyys tilaajan aktiivisen tuen toimintamalliin ja työkykyjohtamiseen liittyen.

B. Tarjoajan on esitettävä kuvaus seuraavista sairauspoissaolojen ja niistä aiheutuvien kustannusten vähentämiseen liittyvistä asioista:

- kuvaus palveluntarjoajan keinoista ja menetelmistä sairauspoissaolojen vähentämiseksi ja niiden kustannuksia alentavista vaikutuksista
- kuvaus toimintamalleista ja keinoista mielenterveyssyistä johtuvien sairauspoissaolojen vähentämiseksi ja terveyden edistämiseksi
- kuvaus toimintamalleista tuki- ja liikuntaelinsairauksista sekä tapaturmista johtuvien sairauspoissaolojen vähentämiseksi

Kuvauksissa on esitettävä keinot sairauspoissaolojen vähentämiseksi sekä käytettävien menetelmien toteuttamiskelpoisuus, konkreettisuus ja kustannustehokkuus, lisäksi kuvattujen keinoja kytkettävyys tilaajan aktiivisen tuen toimintamalliin ja työkykyjohtamiseen.

C. Tarjoajan on esitettävä kuvaus asiakasorganisaatioraportointiin sekä käytössä oleviin sähköisiin palveluihin liittyvistä asioista:

Kuvauksessa on selvitettävä palvelualustan sisällön hyödynnettävyys, sähköisten palvelujen käytön laajuus ja niiden tuoma lisäarvo toimintaan, raporttien monipuolisuus, hyödynnettävyys ja helppolukuisuus sekä kustannusten reaaliaikaisen seurannan mahdollisuus eri kriteerein (esim. laskutuskohteet, tapahtumat).

- Käytössä olevat sähköiset palvelut (esim. kyselyt, nettivastaanotto, etälääkärikonsultaatio)
- Työntajalle toimitettavien työkykyjohtamista edistävien raporttien sisältö, monipuolisuus ja hyödynnettävyys
- Reaaliaikainen seuranta laskutuskohteittain työterveyshuollon tapahtumien ja kustannusten osalta
- Tarjoajan ja asiakasorganisaatioiden mahdollisen yhteisen internetpohjaisen palvelualustan sisällön kuvaus ja hyödynnettävyys

2.5 Työterveyshuollon henkilöstö ja osaaminen

Palveluntuottajan työterveyshuollon ammattihenkilöstön tulee olla työterveyshuoltolain (1383/2001) sekä valtioneuvoston asetuksen hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta (708/2013 § 12, 13 ja 14) annettujen säännösten mukaista.

Palveluntuottajan tulee tarjota riittävät lain ja asetuksen edellyttämät lääkäri- ja hoitajatyöpanokset työterveyshuollon palvelujen turvaamiseksi niin, että asiakkaat hoidetaan työnantajien kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti ja tarjouspyynnössä kuvattujen määräaikojen puitteissa. Kokoaikaisesti tai osa-aikaisesti toimivilla lääkäreillä tulee olla VNA 708/2013 mukaiset koulutukset.

Työterveyshuollossa toimivalla laillistetulla terveydenhoitajalla tulee olla asetuksen (708/2013) mukaan terveydenhoitajan pätevyys ja vähintään 15 opintopisteen laajuinen koulutus kahden vuoden kuluessa siitä, kun hän siirtyy työterveyshuollon tehtäviin.

Työfysioterapeuteilla, työpsykologilla ja muilta työterveyshuollon asiantuntijoilla tulee olla asetuksen (708/2013) mukaiset koulutukset.

Työterveyshuollossa tulee olla mahdollisuus päästä erikoislääkärikonsultaatioon työterveyslääkärin läheteellä työkyvyn arvioimiseksi sekä hoitomahdollisuuksien selvittelyä varten. Palveluja tarjoavalla henkilöstöllä tulee olla hyvä suomen kielen taito.

2.6 Aukioloajat ja ajanvaraus

Laihialla sijaitsevan toimipisteen tulee tarjota työterveyslääkärin ja -hoitajan palvelua jokaisena arkipäivänä vähintään seuraavasti: ma–to klo 8–16 ja pe klo 8–14. Puhelinajanvaraus, hoidontarpeen arviointi ja neuvonta tulee saatavilla jokaisena arkipäivänä vähintään seuraavasti: ma–to klo 7.45–16 ja pe klo 7.45–14. Ajanvarauksen ja asioinnin tulee olla mahdollista sekä puhelimitse että sähköisesti. Mikäli palvelutarve kasvaa kunnan järjestämisvelvollisuuden piirissä olevien yritysten tai yrittäjien osalta, on palveluntuottaminen turvattava lisäämällä vastaanottoa tarpeen mukaisesti.

Loma-aikoina heinäkuussa ja joulun aikana hyväksytään tarpeen vähentymisen vuoksi supistettu toiminta, josta tulee ilmoittaa kirjallisesti kuukautta aikaisemmin hankintayksikölle.

2.7 Laskutus

Laskutus tapahtuu kuukausittain jälkikäteen toteutuneen mukaisesti. Laskun liitteenä on oltava lista tehdyistä toimenpiteistä ja tutkimuksista. Laskutuslisää ei hyväksytä. Mahdollisista luottotappioista ja maksujen perinnästä kustannuksineen vastaa palveluntuottaja.

Tietosuojalain vaatimusten täyttämiseksi toimenpide- ja tutkimuslistan tiedot eivät saa olla yhdistettävissä työntekijään muutoin kuin työntekijän kirjallisen suostumukseen ja/tai työnantajan lakiin perustuvaan oikeuteen liittyen. Palveluntuottajan on varmistettava, että palveluja käyttävät ainoastaan palveluun oikeutetut työntekijät. Työterveyspalveluja ostaneella yrittäjällä/yrityksellä on oikeus saada pyytämältään laskutusjaksolta erillinen raportti, jossa on nimiluettelo laskutusjakson aikana työterveyshuollon palveluja käyttäneistä työntekijöistä.

2.8 Tarkastusoikeus

Palveluntuottaja vastaa henkilökuntansa lainmukaisesta pätevyydestä, esteettömyydestä, ammatillisesta täydennys- ja jatkokoulutuksesta sekä antaa pyydettyä asiasta kirjallisen selvityksen tilaajalle. Mikäli nämä edellytykset eivät täyty yksittäisen työntekijän kohdalla tai toiminnassa havaitaan muutoin puutteita, on tilaajalla oikeus vaatia työntekijän välitöntä vaihtamista.

Puutteilla tarkoitetaan yleisten hoitokäytäntöjen ja -suositusten, Suomen lain tai Suomen Lääkäriliiton eettisten ohjeiden, hyvän käytöksen ja sopimuksen mukaisen työjärjestyksen rikkomista. Hyvän työterveyshuollon hoitokäytäntöjen laatua arvioidaan hyödyntäen palveluntuottajan käyttämiä mittareita.

Tilaajalla on aina pyytäessään oikeus tarkastaa palveluntuottajan palvelun taso. Palvelun säännöllistä seuranta varten tilaaja ja palveluntuottaja perustavat seurantaryhmän, jonka tehtävänä on arvioida sopimuksen toteutumista ja toiminnan laatua. Seurantaryhmän puheenjohtajana toimii tilaajan edustaja ja sihteerinä palveluntuottajan edustaja.

2.9 Raportointi

Palveluntuottajalla tulee olla Kela-korvausten hakemisen mahdollistava raportointijärjestelmä.

Palveluntuottajalla on tiedonantovelvollisuus tilaajaa kohtaan. Palveluntuottajan tulee toimittaa Lahian kunnalle vuosittainen raportti sopimuksen piirissä solmituista sopimuksista ja annetuista palveluista.

Tilaajan valtuuttamalla tarkastajalla tai tilaajan toimintaa tarkastavalla ulkoisella ja sisäisellä tarkastuksella on oikeus valvoa sopimuksen toteuttamista. Palveluntuottajan on korvauksetta annettava tarkastuksen tekijälle kaikki tarkastuksen suorittamisen kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset sekä avustettava tarkastuksessa terveydenhuoltoalan tietosuojan puitteissa.

Tilaajalla on oikeus seurata sopimuskauden aikana toimintaa laadunvalvontamenetelmin. Palveluntuottajan tulee kerätä vähintään kerran vuodessa asiakaspalautteita työterveyshuolto- ja palveluista ti-laavilta asiakasyrityksiltä ja näiden työntekijöiltä ja palveluntuottajan tulee käydä asiakaspalautteet läpi vuosittain asianomaisen asiakasyrityksen kanssa pidettävässä yhteistyöpalaverissa. Mahdolliset reklamaatiot palveluntuottajan toiminnasta käsitellään ja ratkaistaan yhteistyössä.

Palveluntuottajalta edellytetään aktiivisuutta ja säännöllistä vuosittain tapahtuvaa yhteydenpitoa työnantajiin, jotta työnantajien tarpeet tulevat huomioituiksi ja kokonaiskustannusten taso vastaa työnantajien näkemyksiä saaduista palveluista ja niiden vaikutuksesta työntekijöiden työhyvinvointiin.

Palveluntuottajan vaihtuessa palveluntuottaja on velvollinen perehdyttämään uutta palveluntuottajaa sekä luovuttamaan lakisääteiseen työterveyshuoltoon kuuluvat tiedot (lakisääteiset terveystarkastustiedot, seurantatarkastusten ajankohdat, keskeiset löydökset sekä työpaikkakäyntiselosteet) ilman oikeutta laskuttaa palvelusta.

2.10 Muut vaatimukset

Palveluntuottaja huolehtii lainmukaisesta ja EU:n tietosuojasetuksen GDPR:n mukaisesta asiakasrekisterin ylläpidosta ja arkistoinnista. Palveluntuottajaa velvoittavat kaikilta osin henkilötietolain

yleiset huolellisuus- ja suojaamisveloitteet sekä potilaslain 13 §:n mukainen potilasasiakirjojen salassapitovelvollisuus.

Työterveyshuollon palveluntuottajan on pyydettävä potilaskertomustietojen siirtämiseen työntekijän kirjallinen lupa. Palveluntuottaja vastaa siirtoon liittyvistä kustannuksista.

Työterveyshuoltoon liittyvästä postiliikenteestä palveluntuottaja vastaa kokonaisuudessaan.